

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 666
van **YVES BUYSSE**
datum: 3 juni 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Cybersecurity-verbetertrajecten - Evaluatie

Hoewel grotere ondernemingen het meest gevisieerd worden door cybercriminelen, zijn het vooral de kleine ondernemingen waarvoor de gevolgen van een cyberaanval het grootst zijn: In 2021 had 40 procent van de Vlaamse kmo's te kampen met onbruikbare computersystemen na een cyberaanval. Bij één vijfde gingen bedrijfsgegevens verloren en meer dan één op tien kleine kmo's kreeg te kampen met diefstal van gegevens.

Met verschillende initiatieven tracht de Vlaamse Regering bedrijven aan te sporen om te investeren in cybersecurity. Sinds 1 januari 2021 kunnen kmo's die sterk afhankelijk zijn van IT-systemen een beroep doen op de subsidie 'cybersecurity verbetertrajecten'. Tijdens zo'n traject krijgt een kmo advies en begeleiding van erkende cybersecurity-dienstverleners. Nieuw daarbij is het 'lightpakket'. Deze instapversie werd ontwikkeld om meer kmo's te stimuleren om van cyberveiligheid een prioriteit te maken. Kmo's zouden daarmee - na tussenkomst - zo'n 10.000 euro minder betalen dan bij het standaardpakket.

De subsidie omvat:

- Lightpakket: 45% steun op trajecten tussen de 15.000 en 20.000 euro (excl. btw);
- Standaardpakket: 45% steun op trajecten tussen de 15.000 en 50.000 euro (excl. btw).

1. Graag een overzicht van de bedrijven die gebruikmaakten van een cybersecurity-verbetertraject sinds de opstart van de subsidie. Dit met bijbehorende subsidiëring, met vermelding van het aantal werknemers per bedrijf. Graag opgesplitst naargelang het standaardpakket en het lightpakket.
2. Hoe evalueert VLAIO (Agentschap Innoveren en Ondernemen) de cybersecurity-trajecten? Leidt dit tot een verbetering van de cyberveiligheid van de deelnemende bedrijven? Welke verbeterpunten worden aangehaald?
3. Hoe evalueren de deelnemende bedrijven zelf het cybersecurity-traject? Welke verbeterpunten worden aangehaald?
4. Wordt het cybersecurity-traject actief gepromoot bij kleine bedrijven? Op welke manier gebeurt dat? Welke signalen ontvangt VLAIO over de betaalbaarheid van de cybersecurity-trajecten voor kleine bedrijven?
5. Wat is het verschil tussen het standaardpakket en het lightpakket? Graag een opsomming.

6. Graag een overzicht van het aantal cybersecurity-dienstverleners werkzaam bij VLAIO met budgetten.
7. Komen vzw's ook in aanmerking voor deze subsidie? Zo ja, hoeveel werd daarvan gebruikgemaakt. Zo niet, in welke instrumenten voorziet VLAIO om de cybersecurity van vzw's te verbeteren?
8. Hoe evalueert de minister de cybersecurity-trajecten?

ANTWOORD

op vraag nr. 666 van 3 juni 2022

van **YVES BUYSSE**

1. Op dit ogenblik zijn 84 CS-verbetertrajecten, waarvan 18 lightversies opgestart. In het totaal zijn hiervan 9 trajecten volledig afgerond zijn (= eindverslag ontvangen). Het gaat hierbij in elk van de gevallen om kmo's (<250 wn). Er worden geen verdere tewerkstellingsgegevens opgevraagd bij aanvraag.
Gezien de gevoeligheid van het thema en het risico dat deze bedrijven dan specifiek gevisieerd zouden worden met cyberaanvallen, verkiezen we de lijst van bedrijven niet publiek te maken.
2. VLAIO ervaart de CS-verbetertrajecten als een goed instrument om kmo's een duurzame stap vooruit te zetten op vlak van cyberveiligheid. Door de combinatie van analyse, opmaak plan en daadwerkelijke remediëring worden er effectief stappen vooruit gezet door de kmo's. Op basis van de beschikbare rapportering kan worden vastgesteld dat er daadwerkelijk remediëring nodig is en dit zowel op vlak van de technische maatregelen (bv. netwerkbeveiliging, endpointbeveiliging, ...) als op vlak van procedures/organisatorische maatregelen (gebruikersmanagement, incident response, ...).
3. Uit de reeds ontvangen eindverslagen blijkt dat deelnemende kmo's de uitgevoerde CS-verbetertrajecten positief beoordelen. Voor veel van de kmo's blijken de CS-verbetertrajecten een eye-opener rond cyberveiligheid. Verschillende geven dan ook aan dat het traject er toe leidt dat ze nu een duidelijk zicht hebben op de situatie, beschikken over een plan en beseffen dat ze verder moeten blijven investeren in cyberveiligheid.
4. In het algemeen is er door VLAIO al zeer sterk ingezet op promotie/communicatie rond de CS-verbetertrajecten. Dit gebeurt via een mix van kanalen (social media, advertenties in de standaard, artikels in vakbladen, ...). Daarnaast communiceren de partners uit het VLAIO-netwerk ook actief over het ondersteunend VLAIO-instrumentarium. Dit geldt ook voor zowel UNIZO als NSZ die beide gericht zijn op kleine bedrijven.
De financiële drempel kan inderdaad nog spelen voor kleine bedrijven met een zeer minimale IT-infrastructuur. In dat geval kan echter de kmo-portefeuille (verhoogd steunpercentage voor cyberveiligheid) aangewend worden om stappen vooruit te zetten inzake cyberveiligheid.
5. Het standaardpakket is bedoelt voor deze kmo's met een met een business-kritische hoeveelheid aan IT-architectuur, software of verbonden IoT-systemen. De lightversie is dan eerder bedoeld voor deze bedrijven met een minder complexe IT-omgeving en/of kmo's die eerste stappen willen zetten inzake cyberveiligheid.
Een lightversie verschilt van een standaardpakket door een ingekorte analyse-fase en minder tijd voor remediëring van vastgestelde verbeterpunten. Dit betekent dan ook dat bij de lightversie minder kritische punten tijdens de duur van het project kunnen geremedieerd worden. In beide gevallen wordt er wel een actieplan opgemaakt zodat bedrijven duidelijkheid hebben over het wat, het hoe (+ priorisering) van de overblijvende verbeterpunten.

6. Hieronder per cybersecurity-dienstverlener het budget dat voorzien werd bij toekenning van de opdracht:
- BA 350 dzEUR
 - Cranium 350 dzEUR
 - Cronos 600 dzEUR
 - EY 400 dzEUR
 - NETCURE 300 dzEUR
 - NVISO Belgium 500 dzEUR
 - PwC 600 dzEUR
 - Resilient 350 dzEUR
 - Toreon 500 dzEUR
7. VZW's die voldoen aan de Europese kmo-definitie komen in principe in aanmerking voor de CS-verbetertrajecten. Voor maatwerkbedrijven werd zeer recent een uitzondering gemaakt op het kmo-karakter. Vooralsnog werden er voor de maatwerkbedrijven echter nog geen aanvragen ontvangen.
8. De cybersecurity-verbetertrajecten samen met het verhoogd steunpercentage voor cyberveiligheid binnen de kmo-portefeuille zijn geschikte instrumenten om de cyberveiligheid van kmo's op een duurzame manier te versterken. Het inschakelen van een expert is immers geen overbodige luxe in deze. Ondanks de vele inspanningen van VLAIO, de geselecteerde dienstverleners en de partners uit het VLAIO-netwerk, blijft het aantal effectief opgestarte CS-verbetertrajecten echter nog (te) beperkt. De dienstverleners moeten in vele gevallen nog starten met het sensibiliseren van de kmo's rond het belang van cyberveiligheid waardoor de doorlooptijd tussen het eerste contact en het effectief overgaan tot een verbetertraject langer duurt dan verwacht.